

IV. Vzgojni ukrepi ob kršitvah šolskih pravil

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti, stori kršitev.

Hujše kršitve v skladu s temi pravili so:

- ponavljajoče istovrstne kršitve, za katere so že bili izrečeni vzgojni ukrepi,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur oziroma strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,
- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolski dokumentaciji,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole,
- namerno odklepanje tujih omaric in poseganje v vsebino le-te,
- snemanje in fotografiranje sošolcev, učiteljev ter objave na medmrežjih.

Oblike ukrepanja v primerih kršenja šolskih pravil.

Strokovni delavec, ki je priča kršitvi ali je prvi obveščen o kršitvi, se pogovori z učencem in spodbudi učenca, da popravi nastalo materialno škodo oziroma odnos. Če strokovni delavec oceni, da pri tem potrebuje pomoč, jo poišče pri vodstvu šole ali v šolski svetovalni službi.

O hujših ali ponavljajočih se kršitvah obvesti razrednika oz. vodstvo šole.

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko razredniku poda vsak delavec šole, starši ali učenec, če gre za neupoštevanje opozorila oz. za hudo kršitev šolskih pravil.

Razrednik mora biti s strani delavca šole čim prej obveščen o kršitvi učenca in z vednostjo ter v sodelovanju z razrednikom izpelje nadaljnji postopek obravnave kršitve ter sodelovanje s starši učenca.

Razrednik razišče okoliščine domnevne kršitve, zbere dodatne informacije od morebitnih očitvidcev in se pogovori z učencem, ki pojasni vse o domnevni kršitvi.

Če je na podlagi okoliščin mogoče sklepati, da bo za obravnavo kršitve potrebno sodelovanje s starši, jih razrednik o kršitvi takoj obvesti in jih pozove, da prisostvujejo pogovoru z učencem.

Če starši ne morejo sodelovati pri razgovoru, lahko učenec ali starši med strokovnimi delavci šole izberejo zagovornika otroka, s katerim se dogovorijo o razgovoru v šoli. Tudi starši lahko predlagajo pogovor o kršitvi in ukrepanju s strokovnim delavcem šole.

Če je pri kršitvi udeleženi več učencev, so pri skupnem pogovoru s kršitelji prisotni starši le, če je mogoče zagotoviti prisotnost staršev oz. zagovornikov vseh učencev oziroma strokovnih delavcev.

Izbira vzgojnega ukrepa

Razrednik mora pred izbiro vzgojnega ukrepa zanesljivo ugotoviti, da je kršitev mogoče pripisati določenemu učencu ali skupini učencev.

Pri izbiri določenega vzgojnega ukrepa mora razrednik upoštevati:

- predvidene pedagoške posledice ukrepanja,
- zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost,
- nagibe oziroma motive za dejanje,
- okolje, v katerem učenec živi,
- škodljivost dejanja,
- ponavljanje kršitve in ostale okoliščine.

Ukrep naj se nanaša:

- na reševanje konflikta (mediacija, svetovalni razgovor),
- na dogovor o nadaljnjem delu,
- na poravnavo škode (družbeno-koristno delo, medsebojna pomoč, materialno oz. denarno nadomestilo),
- na obravnavo pri svetovalni službi.

Kadar obravnava na podlagi Vzgojnega načrta in Šolskih pravil ni bila učinkovita, se je strokovni delavec – razrednik dolžan o nadaljnjem ukrepanju posvetovati z vodstvom šole in šolsko svetovalno službo. Skupaj lahko sprejmejo odločitev o ukrepanju v skladu z določili Zakona o osnovni šoli.

Predlogi nekaterih ukrepov za kršitve 4 glavnih pravil:

1. Skrbno ravnaj z lastnino. Prepovedano je uničevati šolsko lastnino in lastnino drugih ter kakorkoli brez dovoljenja posegati v lastnino drugih.

- Če ne upošteva učiteljevih navodil v zvezi z ravnanjem z lastnino (računalnik, projektor, grafoskop ...), ta isti učitelj pokliče starše na razgovor z učencem.
- Ob vsaki namerni poškodbi lastnine pokličemo starše in vztrajamo, da učenec popravi poškodbo sam ali s starši oz. poravna stroške popravila. Pomembno je, da starši vidijo, kaj je otrok naredil.
- Če učenec kaj umaže ali pušča za sabo smeti, mora za sabo počistiti.
- Predlogi konkretnih dejavnosti, ki bi jih lahko, v soglasju s starši, izven pouka opravil učenec glede na kršitev: zalivanje rož, brisanje table, urejanje jedilnice, brisanje miz, prenašanje stolov ob predstavah, pomivanje šip, čiščenje vrat, beljenje zidu, pospravljanje razreda, praznjenje košev, čiščenje okolice šole.

2. Do zaposlenih in do vseh učencev se obnašaj spoštljivo. Nasilje je prepovedano.

V primeru kršenja pravil:

- Pokličemo starše, opravi se razgovor vseh vpletenih, kjer se dogovori, kaj bo učenec naredil za izboljšanje odnosa.
- Učenec pomaga vrstnikom, dežura, čisti, pomaga mlajšim v jedilnici.
- Učenec se udeleži mediacije.
- Pri nesramnem vedenju do učitelja se lahko učenca tudi odstrani od pouka, v soglasju s starši, se ga lahko zadrži po pouku

3. Redno, točno in pripravljen obiskuj pouk. Prepovedano je motiti pouk.

- Zamujanje k pouku beležimo v dnevnik in po 3 zabeleženih zamudah ukrepamo (npr.: pospravljanje razreda, reditelj dalj časa).
- Učencu se odvzame predmet, s katerim moti pouk. Odvzeti predmet se vrne staršem ali učencu, po razgovoru z ravnateljem.
- Učenec je odstranjen od pouka,
- Učenec izven pouka dela nalogo z učiteljem (npr.: mora priti k dopolnilnemu ali dodatnemu pouku, da nadomesti manjkajočo snov).

Če enkratni ukrep nima učinka, se lahko za več (ponavljajočih) kršitev nadalje ukrepa z naslednjimi predlogi :

- Odvzem privilegijev (dežurstvo, vloga v razredu, računalnik v razredu ali med odmorom ...).
- Namesto dneva dejavnosti izven šole, učenec dela nekaj podobnega v šoli.
- Začasno je prestavljen v drug oddelek ali za stalno v drug oddelek.
- Ko tudi starši ne reagirajo na naše pozive v zvezi s kršitvami in se ne vključujejo v reševanje problematike, o tem obvestimo ustrezne institucije (CSD, Policija, Inšpektorat).

4. Uporaba mobitela, tablic in ostalih elektronskih naprav v šolskih prostorih ni dovoljena, razen v dogovoru z učiteljem.

- V primeru neupoštevanja pravila, strokovni delavec učencu napravo odvzame in jo izroči razredniku, ki jo učencu, ob prvem odvzemu, vrne ob 14.30. Ob ponovni kršitvi, odvzeto napravo razrednik ali vodstvo šole zadrži in vrne staršem.

Ukrep »odstranitve učenca od pouka«

se uporablja le, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Ta ukrep uporabimo izjemoma in za kratek čas.

Cilj odstranitve je:

- vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja,
- omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema,
- omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini.

Učenec je v času odstranitve pod nadzorom zaposlenega.

V primeru odstranitve mora učitelj z njim opraviti razgovor in o tem obvestiti starše. Skupaj z učencem analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Snov, ki so jo v tem času predelali v razredu, mora učenec nadomestiti, kar nadzira učitelj, ki ga je poslal iz razreda.

Kršenje šolskih pravil na dnevu dejavnosti

V kolikor učenec krši dogovorjena pravila in moti izvajalca in ostale učence pri izvedbi dejavnosti, se ga odstrani iz skupine in o tem obvesti starše. Učenec, ki na dnevu dejavnosti krši pravila, izgubi pravico udeležbe na naslednjem dnevu dejavnosti. Ta dan je dolžan opravljati, posebej zanj vsebinsko podobno pripravljene naloge, v prostorih šole. Šola poskrbi za njegovo varnost in nadzor.

Vodenje zapisov ob kršitvi šolskih pravil

O razgovoru strokovni delavec zapiše poročilo na pripravljen formular, ki ga dobi v vodstvu šole. Takšen zapisnik vloži v razredno mapo vzgojnih ukrepov, ki je shranjena v pisarni pomočnic ravnatelja. O kršitvi, postopku obravnave in izrečenem vzgojnem ukrepu razrednik obvesti starše. Starše obvesti najkasneje na naslednji govorilni uri, ko se ti tudi podpišejo na izpolnjen formular.

Poročilo o kršitvi pravil in izbranem vzgojnem ukrepu lahko zapiše tudi učenec, če strokovni delavec presodi, da bo imelo to zanj pozitivni vzgojni vpliv.